

Pestprotocol obs Professor Casimir

Inhoudsopgave:

1. Voorwoord.....	3
2. Doel pestprotocol.....	3
3. Preventief pestbeleid.....	3
4. Indien er toch sprake is van pestgedrag / De vijf sporenaanpak.....	4
4.1 De leerkracht signaleert en pakt aan.....	4
4.2 Hulp aan het gepeste kind.....	4
4.2 Hulp aan de pester.....	4
4.4 Hulp aan de zwijgende middengroep.....	5
4.5 Adviezen aan ouders.....	5
Bijlage I Wat is grensoverschrijdend gedrag?.....	7
Bijlage II Schoolregels.....	8

1. Voorwoord

Een definitie van pesten op school luidt als volgt: “Pesten is het bewust systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen”.

De gezondheidsraad heeft de volgende definitie: Pesten is structureel, intentioneel en met kwade zin, om iemand te beschadigen.

Met deze definitie is het verschil tussen pesten en plagen duidelijk aangegeven. Bij plagen is er sprake van incidenten. Plagen gebeurt af en toe, pesten systematisch: een aantal malen per week, een keer per week of regelmatig.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Pesten is een probleem dat wij onder ogen willen zien en wij op onze school dan ook serieus willen aanpakken. Wij accepteren geen pestgedrag op school. Wij zullen er alles aan doen om pestgedrag te voorkomen. Het protocol dient als handleiding voor docenten, kinderen en ouders hoe wij als school hiermee omgaan. Het pestprotocol is vastgesteld door het team en zal ieder jaar geëvalueerd worden.

2. Doel pestprotocol

Het doel van ons pestprotocol is dat alle kinderen zich veilig voelen bij ons op school, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

3. Preventief pestbeleid

Wij vinden een veilig pedagogisch klimaat zeer belangrijk.

Dit dragen wij uit door:

- Wij geven positieve, persoonlijke aandacht aan de groep maar ook aan individuele leerlingen.
- Bij de start van het schooljaar wordt er tijdens de les aandacht besteed aan hoe we met elkaar omgaan en we maken hierover afspraken.
- Wij stellen klassenregels met elkaar op; deze benoemen het gewenste gedrag.
- Wij bespreken de schoolregels met de leerlingen.
- Wij dragen er zorg voor dat wij op een respectvolle wijze met elkaar omgaan.
- Wij bevorderen van het zelfvertrouwen van de leerlingen.
- Wij hanteren weloverwogen correcties en complimenten.

Wij vinden de sfeer waarin een kind opgroeit van groot belang, wij stellen daarom een vriendelijk en veilig klimaat, met orde en regelmaat op prijs. Pas als het kind zich veilig voelt, kan het zich ontwikkelen.

4. Indien er toch sprake is van pestgedrag.

Indien er toch sprake is van pestgedrag gaan we daar actief mee om. We gaan uit van de hieronder beschreven vijf sporenaanpak.

4.1 De leerkracht signaleert en pakt aan

Leerkrachten hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten tijdens schooltijd.

De verantwoordelijkheid begint vanaf 08:20 uur (dit is het moment dat de kinderen op school komen). Zij zijn de eerstverantwoordelijken voor de aanpak van het pesten.

Gedurende de lunchpauze ligt de verantwoordelijkheid bij Vlietkinderen.

Ook voor hen is het belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. Indien nodig bespreken zij dit met de school.

De leerkracht biedt altijd hulp en begeleiding aan het gepeste kind en begeleidt de pester, indien nodig in samenwerking met de ouders en /of externe deskundigen.

4.2 Hulp aan het gepeste kind

Kinderen die voortdurend worden gepest, kunnen op verschillende manieren reageren. De meeste kinderen worden passief en zitten er duidelijk mee. Wanneer de leerkracht signaleert dat het kind gepest wordt, zal hij op de volgende manier de kinderen kunnen ondersteunen.

Begeleiding van het gepeste kind:

- Het kind opvangen in een rustige ruimte waar men in privacy kan praten over het pesten.
- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Analyseren, d.w.z. nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij /zij voor, tijdens en na het pesten.
- De leerling door gesprek of rollenspel in laten zien, dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie weerbaar maken van het kind en hem handelingsalternatieven aanbieden. Bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind inzicht geven in de motivatie van de pester, d.w.z. in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken
- Afspraken maken welke ondersteuning hij van de leerkracht kan verwachten.
- Afspreken bij welke stappen, plaatsen en tijdstippen hij ondersteuning wil of nodig heeft en waar hij het zelf aankan.
- Na gezette stapjes deze met het kind evalueren en hem complimenteren voor goed gedrag en hem advies aanbieden waar hij kan groeien of zichzelf kan ontwikkelen.
- Belonen als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de pester en gepest kind in een driegesprek.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester.
- Inschakelen van de schoolmaatschappelijk werker.
- Afstemmen wie wat gaat doen om het kind te ondersteunen weerbaarder te worden thuis en op school.

4.3 Hulp aan de pester

Er wordt uiteraard met de pester gesproken. Dit kan een probleemoplossend gesprek zijn (op zoek naar de oorzaak) om vervolgens hem inzicht te geven in zijn eigen gedrag en hetgeen hij bij de ander teweegbrengt. De gevoeligheid voor wat hij met het slachtoffer uithaalt te vergroten, gekoppeld aan afspraken met evaluatiemomenten.

Begeleiding van de pester:

- Een gesprek waarbij gezocht wordt naar de reden van het ruzie maken /pesten.
- De pester inzicht geven in zijn gedrag en de effecten van zijn gedrag op het kind en de klas en eventuele meelopers.
- Laten zien wat het effect is van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Het kind zelf d.m.v. een gesprek laten nadenken over hoe hij zijn gedrag kan verbeteren en op welke wijze hij met het gepeste kind in gesprek kan gaan en het eventueel goed kan maken. Excuses laten aanbieden.
- Laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Afspraken maken hoe de leerkracht het kind kan ondersteunen om ander gedrag aan te leren. Met hem concrete afspraken maken over welk gedrag je wil zien, in welke situaties en welke ondersteuning hij kan verwachten van de leerkracht.
- Afspraken maken wat de school, leerkracht doet wanneer hij zijn gedrag niet verandert.
- Kinderen leren niet meteen kwaad te reageren, zich leren beheersen, de stop/eerst nadenken-houding of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouder en school; elkaar informeren en overleggen.
- Inschakelen hulp; schoolmaatschappelijk werk, sociale vaardigheidstrainingen; JGZ; huisarts; GGD.

4.4 Hulp aan de zwijgende middengroep

Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken zijn de volgende acties mogelijk:

- De klas complimenteren wanneer het goed gaat. Situaties die goed gaan bespreken, zodat men inzicht krijgt wanneer gedrag goed is.
- Via diverse lessenmethodieken, zoals bijvoorbeeld een rollenspel, het buitengesloten zijn aan den lijve te laten ondervinden.
- Het eventueel aanbieden van het volgen van een sociale vaardigheden.
- Het thema pesten jaarlijks in alle jaargroepen aan bod laten komen, zodat het kind vanaf de start van zijn schoolcarrière leert hoe hij zelf en de school met pesten omgaan.
- Het jaarlijks aan de orde stellen van het pestprotocol.

NB. Als de leerkracht met de klas spreekt over pesten, is het raadzaam geen peestsituatie in de klas als uitgangspunt te nemen, maar het onderwerp daar bovenuit te tillen. Gebeurt dit niet dan kan de klas het probleem ontkennen, bagatelliseren, het slachtoffer de schuld geven of zeggen dat het maar een grapje is. Of de pesters gaan het slachtoffer voor zijn klikken bestraffen.

4.5 Adviezen aan ouders

a) adviezen aan ouders van gepeste kinderen

- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken
- Door positieve stimulering en zogenaamde schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden om weer terugkomen
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport

b) adviezen aan ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Raak niet in paniek; elk kind loopt kans een pester te worden
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- Besteed extra aandacht aan uw kind
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de aanpak van school staat

c) adviezen aan alle overige ouders

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Leer uw kind voor anderen op te komen
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen, maar ook op welke wijze
- Kijk naar het eigen gedrag van het kind

Bijlage I

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

De samenleving onderscheidt 7 vormen van grensoverschrijdend gedrag; 3 daarvan zijn voor ons van belang:

➤ **Psychische grensoverschrijdingen (emotioneel misbruik), fysieke grensoverschrijdingen (mishandeling) en discriminatie**

Leerkrachten kunnen op school, in de klas, op het schoolplein etc. worden geconfronteerd met grensoverschrijdend gedrag van leerlingen en wel zodanig dat het onderwijsleerproces wordt verstoord of de (sociale) veiligheid van kinderen en/ of de leerkracht in het gedrang komt. Dit gaat ten koste van de effectieve leertijd, de opbrengsten, de sfeer in de groep maar ook van het welbevinden van de overige leerlingen en de leerkracht(en).

De leerkracht spreekt de leerling aan op het grensoverschrijdend gedrag en plaatst eventueel de leerling in een andere groep met passend werk.

➤ **Vergaand grensoverschrijdend gedrag**

Pesten, treiteren, bang maken, uitschelden, onder druk zetten, vernederen, krenken, schoppen, slaan, intimidatie/ bedreiging, via bijvoorbeeld mail, telefoon, discriminatie, pesten, vernieling/ diefstal, weigeren te gehoorzamen aan leerkracht.

(Zie ook protocol grensoverschrijdend gedrag).

Bijlage II Schoolregels obs Professor Casimir

Regels voor:	Veiligheid	Respect	Verantwoordelijkheid
Binnenkomen en weggaan	<ul style="list-style-type: none"> · Leerlingen mogen om 8.20 uur naar binnen · Te laat is vanaf 8.30 uur niet in het lokaal zijn. · Om 12.55 uur gaan de lln. met de overblijfkraft rustig naar binnen. 	<ul style="list-style-type: none"> · De petten blijven op de gang of in de tassen. · We spreken in de klas met twee woorden. · Als we 's morgens binnen komen geven de lln. en lk. elkaar een hand en kijken we elkaar aan. · Leerkracht wordt aangesproken met titel en voornaam. 	<ul style="list-style-type: none"> · Na de pauze gaan we (tot en met groep 4) in een rij met de eigen lk. naar binnen. · Alle leerkrachten lopen buiten en houden toezicht op de leerlingen.
Schoolplein	<ul style="list-style-type: none"> · Lopen met de fiets aan de hand en fiets in rek plaatsen, kleine fietsjes blijven buiten. · Onder- en bovenbouw spelen op versch. pleinen · Voetballen op vaste plekken alleen in pauze · Steppen, skeelers/ skates en fietsen laten we thuis. · Alleen met zachte ballen voetballen. 	<ul style="list-style-type: none"> · Vecht-, schiet en schijngevechten zijn verboden. · Stokken blijven in de bosjes. · We spelen op de tegels. · Blijf bij de ramen weg. 	<ul style="list-style-type: none"> · Bij ruzie eerst zelf proberen op te lossen (d.m.v. praten), lukt dit niet ga dan naar de lk. · Mobieltjes blijven in de klas tijdens de pauze. · De mobieltjes zijn niet zichtbaar en hoorbaar in de school onder schooltijd. · Lln. zijn zelf verantwoordelijk voor de mobieltjes. · Bal op straat dan eerst toestemming vragen aan de lk.
Algemene ruimtes (gangen en hallen)	<ul style="list-style-type: none"> · In de gang wordt rustig gelopen/gespeeld. · We gebruiken de fluisterstem op de gang bij verplaatsen. 	<ul style="list-style-type: none"> · Groepen verplaatsen zich zachtjes door de school met de lkr. voorop. 	<ul style="list-style-type: none"> · Jassen en (gym)tassen aan de kapstok.

Gymlokaal		. We blijven van andermans spullen af.	. De lln. van de groepen 3 t/m 8 gymmen altijd in gymkleding. . Geen gymkleding mee dan niet gymmen.
Kleedkamer	De gymkleden liggen op de bank of hangen aan een haakje.	. Je houdt het bij je eigen kleding.	
Toiletten	. <i>De kleuters draaien een wc-kaart om, om aan te geven dat ze naar de wc zijn.</i> . Er gaat een leerling tegelijk naar de wc.	. We wassen onze handen na het toiletgebruik.	. Er hangt toiletpapier in de toiletten. . Er is zeep en handdoek in toiletten aanwezig.
Fietsenhok	. Tijdens de pauze blijven de ll. bij de fietsen weg. . De fietsen staan op slot.		

Versie februari 2020

Corrigeren:

De leerkrachten spreken alle leerlingen van de hele school aan op hun gedrag, daarbij wordt geen uniforme aanspreektoon gehanteerd.

Bij leerlingen die hardnekkig de regels overtreden corrigeren we wel op dezelfde wijze:

- Benoem het gedrag dat de leerling liet zien.
- Vertel welk gedrag wordt verwacht (de schoolregel) en waarom.
- Doe dit kort en concreet: Ik zie dat door de gang rent; de afspraak is dat we rustig lopen op de gang”. “We vinden het belangrijk dat kinderen rustig lopen omdat...”
- Vraag of de leerling het gewenste gedrag kan laten zien.
- Geef een compliment voor het gewenste gedrag.

Straffen:

De leerkracht kijkt zelf welke straf er bij de leerling past (met aandacht voor onderstaande punten)
Logische consequentie op ongewenst gedrag:

- Gedrag is ongewenst “*ik wil niet dat je dat doet*”, niet de persoon: “*Ik wil jou even niet meer zien*”
- Dezelfde dag.

- Voorspelbaar.
- Even vervelend.
- Daarna is het over, niet nog over praten.
- Als de leerling langer dan een kwartier moet nablijven, worden de ouders door de leerkracht gebeld.